

Questionnaire1

پرسشنامه وان - مرجع پرسشنامه ایران

پیوست ها

پیوست (الف-۲): پرسشنامه ای برای بررسی دیدگاه مسئولان کتابخانه ها

باسمه تعالی

مسئول محترم کتابخانه

با احترام به اطلاع می رساند که پرسشهای زیر برای آگاهی از تجهیزات و امکاناتی که کتابخانه های عمومی شهر مشهد برای معلولان تدارک دیده اند، در سه بخش تنظیم شده است.

در بخش اول پرسشنامه، سیاستها و برنامه های مربوط به ارائه خدمات به معلولان مورد توجه قرار گرفته است. در پی آن پرسشهایی مطرح شده است که بیشتر به خدمات مربوط به نابینایان اختصاص دارد. در بخش دوم به فضاهایی که ارائه خدمت به انواع معلولان را تسهیل می کند پرداخته شده است. در بخش سوم پرسشهای مربوط به منابع موجود برای معلولان خاص آورده شده است.

مطالب مطرح شده در هر قسمت این پرسشنامه مواردی است که بر اساس کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت مصوبه مجلس شورای اسلامی ایران باید برای معلولان در همه سازمانها از جمله کتابخانه ها وجود داشته باشد. بر این اساس طبق قانون، مدیران کتابخانه ها ترغیب شده اند تا برای فراهم آوردن آنها در کتابخانه تلاش کنند.

خواهشمند است به عنوان فردی آشنا با جزئی ترین تسهیلات و امکانات ساختمان و تجهیزات کتابخانه برای معلولان، واقعی ترین گزینه را برای هر یک از پرسشهای زیر انتخاب فرمائید. به اطلاع می رساند که در این تحقیق تجمیع موارد اعلام شده از سوی مدیران و کتابداران ۲۱ کتابخانه عمومی در مشهد گزارش خواهد شد تا تصویری روشن از واقعیات موجود در همه کتابخانه های عمومی مشهد در اختیار تصمیم گیران قرار داده شود. براین اساس اشاره ای مستقیم به تک کتابخانه انجام نمی شود. مگر اینکه مدیر کتابخانه تاکید داشته باشد که شرایط مطلوب موجود در کتابخانه اش برای الگو قرار گرفتن توسط دیگر کتابخانه ها اعلام شود.

از اینکه با صرف وقت و با پاسخهای معتبر این همکار را در انجام پژوهش یاری می فرمائید تشکر و قدردانی می کنم.

محمد نصیری مقدم

دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاه فردوسی مشهد

و رییس اداره کتابخانه های عمومی شهرستان خواف

مشخصات کتابخانه:

نام کتابخانه:	
نشانی و تلفن:	

پیوست ها

بخش اول: سیاست ها و برنامه های مربوط به ارائه خدمات به معلولان

۱. آیا در کتابخانه سیاست مدونی برای ارائه خدمات به معلولان وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۲. آیا در کتابخانه کمیته مشورتی که یکی از معلولان و یا نماینده آنها در آن عضو باشد وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۳. آیا در برنامه ریزی برای بودجه، مواد و خدمات مورد نیاز این گروه پیش بینی شده است؟
بلی ☐ خیر ☐
۴. آیا در کتابخانه تا کنون سمینار یا همایشی در ارتباط با معلولان برگزار شده است؟
بلی ☐ خیر ☐
۵. آیا کتابخانه با سازمان هایی که در ارتباط با معلولان فعالیت دارند ارتباط دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۶. آیا در کتابخانه، به مناسبت روزهای خاص معلولان برنامه هایی اجرا می نمایید؟
بلی ☐ خیر ☐
۷. آیا در کتابخانه کارمندانی برای تامین خدمات ویژه این گروه وجود دارند؟
بلی ☐ خیر ☐
۸. آیا برنامه توجیهی مناسبی نسبت به نیازهای ویژه اطلاعاتی معلولان برای کارمندان وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۹. آیا در کتابخانه تسهیلات ویژه ای برای دستیابی هرچه بیشتر به منابع برای معلولان وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۱۰. آیا در کتابخانه خدمات مرجع تلفنی برای این گروه وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۱۱. آیا برنامه ای برای آموزش و نمایش ابزار و تجهیزات نوین وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۱۲. آیا در کتابخانه وسایل کمک آموزشی امانت می دهند؟
بلی ☐ خیر ☐
۱۳. آیا کتابخانه با پایگاه اطلاعاتی مرتبط با معلولان ارتباط دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۱۴. آیا دوره های آموزشی آشنایی با کتابخانه برای معلولان تشکیل می گردد؟
بلی ☐ خیر ☐

پیوست ها

۱۵. آیا راهنمای استفاده از کتابخانه به شکل های مختلف وجود دارد؟

چاپ درشت: بلی خیر

بریل: بلی خیر

نوار ضبط شده: بلی خیر

۱۶. آیا راهنمای مخصوص برای امانت مواد، ابزار و وسایل در شکل های مختلف وجود دارد؟

چاپ درشت: بلی خیر

بریل: بلی خیر

نوار ضبط شده: بلی خیر

۱۷. آیا علائم دستیابی و یا نشانه های مخصوص تعیین جهت در محل مناسب نصب شده اند؟

بلی خیر

۱۸. آیا کارمند و یا داوطلب به خصوصی برای کمک به معلولان برای استفاده از منابع وجود دارد؟

بلی خیر

۱۹. آیا فهرست های مناسب برای کتاب ها در شکل های زیر وجود دارد؟

چاپ درشت: بلی خیر

بریل: بلی خیر

نوار ضبط شده: بلی خیر

۲۰. آیا در کتابخانه خدمات تایپ و تکثیر به معلولان ارائه می شود؟

بلی خیر

۲۱. در کدامیک از بخش های کتابخانه خدمات خاصی برای معلولان ارائه می شود؟

بخش مرجع بخش امانت بخش دیداری-شنیداری بخش مطالعه بخش نشریات بخش اطلاع رسانی

۲۲. آیا در کتابخانه ابزار و وسایل زیر برای استفاده نابینایان و کم بینایان وجود دارد؟

ورق زدن خودکار: بلی خیر

ذره بین دستی: بلی خیر

ماشین تایپ بریل: بلی خیر

ضبط صوت: بلی خیر

ترکیب کننده صدا: بلی خیر

کتاب های گویا: بلی خیر

گوشی: بلی ☐ خیر ☐

۲۳. آیا در کتابخانه برنامه خواندن داوطلبانه افراد برای نابینایان وجود دارد؟

بلی ☐ خیر ☐

پیوست ها

۲۴. آیا در کتابخانه فضای مخصوص استفاده نابینایان و یا خواننده داوطلب وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۲۵. آیا در کتابخانه رایانه برای استفاده نابینایان وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۲۶. آیا در کتابخانه نرم افزار خاصی برای استفاده نابینایان طراحی و یا خریداری شده است؟
بلی ☐ خیر ☐
۲۷. آیا علائم راهنمای مخصوص برای تعیین جهت نابینایان وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۲۸. آیا نقشه ساختمان کتابخانه به بریل و یا راهنمای استفاده از ساختمان به شکل گویا برای نابینایان وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۲۹. آیا راه های خروج از ساختمان، تلفن های عمومی و پله ها به وسیله علائم بریل مشخص شده اند؟
بلی ☐ خیر ☐
۳۰. آیا وسیله ایاب و ذهاب مخصوص انتقال نابینایان به کتابخانه وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۳۱. آیا برنامه ای برای ارسال مواد به منازل نابینایان وجود دارد؟
بلی ☐ خیر ☐
۳۲. آیا کتابخانه منابع و خدماتی را که به معلولان ارائه می نماید، معرفی نموده است؟
بلی ☐ خیر ☐
۳۳. در صورتیکه پاسخ به سوال بالا صحیح است این معرفی از چه طریقی صورت گرفته است؟
بروشور ☐ گردهمایی ها ☐ تابلو اعلانات کتابخانه ☐ مجلات و روزنامه ها ☐
نشریات مربوط به معلولان ☐ برنامه های رادیویی و تلویزیونی ☐
۳۴. چنانچه در زمینه ارائه خدمات به معلولان در کتابخانه های عمومی پیشنهادی دارید مرقوم فرمایید.

بخش دوم: فضاهایی که ارائه خدمت به انواع معلولان را تسهیل می کند.

الف- فضای بیرون کتابخانه:

۱. آیا کتابخانه دارای پارکینگ می باشد؟
بلی ☐ خیر ☐
- در صورت مثبت بودن پاسخ، آیا در پارکینگ فضایی اختصاصی برای معلولین در نظر گرفته شده است؟
بلی ☐ خیر ☐
- چند جایگاه برای معلولین در نظر گرفته شده است؟
فضای اختصاصی چگونه مشخص شده است؟ (با علامت مخصوص معلولین- تابلو- ...)

پیوست ها

آیا محل تعیین شده برای پارکینگ، به ورودی های کتابخانه نزدیک است؟ بلی خیر

آیا از سطح شیبدار (رمپ) برای اتصال فضای پارکینگ به مسیر قابل دسترسی استفاده شده است؟

بلی خیر

۲. آیا در کتابخانه فضای سبز وجود دارد؟ بلی خیر

در صورت مثبت بودن پاسخ، به سوالات ذیل پاسخ دهید:

آیا میوه های درختان، صمغ آنها و یا پوشش های گیاهی یا گسترده گی شاخ و برگ آنها در فضای سبز، برای معلول بر روی صندلی چرخدار ایجاد مشکل می نمایند؟ بلی خیر

آیا فواره های موجود در فضای سبز، مسیر عبور افراد عادی و معلول را از نظر حرکت دچار مشکل می نماید؟ بلی خیر

آیا موانعی مانند زباله، مصالح ساختمانی و خاک در پیاده روی فضاهای سبز وجود دارد؟

بلی خیر

آیا پله های فراوان در برخی از فضاهای سبز بدون استفاده از رمپ وجود دارد؟ بلی خیر

آیا سرپوشهای برجسته، شیر فلکه های آب بدون سرپوش و حتی فاضلابها در مسیر فضای سبز وجود دارد؟

بلی خیر

۳. آیا در محل ورود به کتابخانه پله وجود دارد؟ بلی خیر

در صورت مثبت بودن پاسخ، چه تسهیلاتی برای ورود به کتابخانه در نظر گرفته شده است؟

رمپ یا سطح شیبدار بالابر هیچکدام سایر

توضیح:

۴. سطح شیبدار را بر اساس موارد ذیل چگونه ارزیابی می نمایید؟

با در نظر گرفتن شیب متعارف ۱:۲۰ (به ازای هر ۲۰ واحد طول، ۱ واحد ارتفاع) آیا میزان شیب از دیدگاه شما: مناسب است مناسب نیست

جنس سطح شیبدار (جهت ایجاد سطح اصطکاک برای تردد بدون خطر لغزش) از چه ماده ای است؟

سرپوش بر روی سطح شیبدار جهت جلوگیری از لغزنده شدن آن در موعده باران و برف: دارد ندارد

عرض سطح شیبدار؟

میله دستگیره وجود: دارد دارد ولی قابل استفاده نمی باشد ندارد

در صورت وجود داشتن میله دستگیره، به سوالات ذیل پاسخ دهید:

قطر میله دستگیره چند سانتیمتر است؟

فضای آزاد بین دستگیره و دیوار؟

پیوست ها

ارتفاع نرده های دستگیره از سطح زمین؟
سطح تماس دستگیره ها با کف دستی آیا صیقلی می باشد یا خیر؟
آیا دستگیره های نرده در طول مسیر در داخل بست نگهدارنده خود ثابت هستند یا می لغزند؟

ب- فضای درونی کتابخانه:

۵. درب ورودی چه نوعی می باشد؟
گردان گیشه ای دولنگه دو در مقابل هم اتوماتیک و برقی
عرض درب ورودی کتابخانه چند سانتیمتر می باشد؟

۶. جنس کفپوش کتابخانه چه می باشد؟

فرش موکت پارکت سرامیک سنگ کاشی

۷. میز امانت را بر اساس موارد ذیل چگونه ارزیابی می نمایید؟

ارتفاع میز امانت:
عرض میز امانت برای گذاشتن و برداشتن کتاب؟

ج- فضای اختصاصی کتابخانه:

۸. قفسه های کتابخانه را بر اساس موارد ذیل چگونه ارزیابی می نمایید؟

ارتفاع قفسه ها:
عرض بین قفسه ها برای تردد راحت:
اندازه نشانه های رده بندی از نظر قابلیت خواندن راحت:

۹. آیا در بخش قرائت خانه، فضایی اختصاصی برای معلولین در نظر گرفته شده است؟ بلی خیر

در صورت مثبت بودن پاسخ، به سوالات ذیل پاسخ دهید.

بخش اختصاص داده شده به معلولین، وجود دارد؟ بلی خیر

چه تعداد از میز و صندلی ها به افراد معلول اختصاص داده شده است؟

فاصله بین میز و صندلی ها برای عبور افراد با صندلی چرخدار: کافی نیست کافی است

آیا فرد با صندلی چرخدار قادر به چرخش در فضای قرائت خانه می باشد؟ بلی خیر

نوع چیدمان میز و صندلی ها در قرائت خانه برای تردد راحت مناسب است؟ بلی خیر

۱۰. ارتفاع میز مطالعه جهت جاگیری در زیر میز با صندلی چرخدار کافی است؟

بلی خیر

پیوست ها

۱۲. ارتفاع قفسه مجلات با میزان دسترسی عمودی افراد بر روی صندلی چرخدار مناسب است؟

بلی خیر

د- فضای عمومی کتابخانه:

۱۳. عرض راهروها برای عبور دو صندلی چرخدار در کنار یکدیگر مناسب است؟

بلی خیر

۱۴. ارتفاع دستگیره برای معلولین مناسب است؟

بلی خیر

۱۵. ارتفاع تلفن مناسب است؟

بلی خیر

طول سیم تلفن برای مکالمه راحت مناسب است؟
نوع دگمه های دستگاه تلفن؟ (فشاری- لمسی و ...)

۱۶. ارتفاع آبرسد کن مناسب است؟

بلی خیر

محل قرارگیری شیر و فواره آبخوری در کدام قسمت دستگاه است؟ (جلوی دستگاه- بالای دستگاه- کنار و ...)
آیا دگمه های کنترل قابل استفاده با یک دست می باشند؟

۱۷. برای جابه جایی عمودی در طبقات مختلف کتابخانه چه تسهیلاتی در نظر گرفته شده است؟

آسانسور سطح شیبدار بالابر هیچکدام ضرورتی ندارد (کتابخانه در یک طبقه است)

۱۸. در صورت وجود آسانسور در کتابخانه آن را بر اساس موارد ذیل چگونه ارزیابی می نمایید؟

عرض درب ورودی آسانسور؟

کف آسانسور با سطح بیرون از آن هم سطح می باشد؟

ارتفاع دگمه های آسانسور؟

۱۹. علائم و تابلوهای موجود در کتابخانه برای راهنمایی معلولین به بخشهای مخصوص معلولین چگونه

است؟

۲۰. آیا در بخش سرویس بهداشتی فضایی اختصاص داده شده است؟

بلی خیر

۲۱. در صورت مثبت بودن پاسخ، وضعیت فعلی را بر اساس موارد ذیل چگونه ارزیابی می نمایید؟

عرض درب ورودی؟

تعداد فضای اختصاص یافته سرویس بهداشتی برای معلولین؟

ارتفاع کلید ها و پریزها (در صورت نیاز به خاموش و روشن کردن)؟

پیوست ها

ارتفاع توالت فرنگی؟
ارتفاع شیر آب؟
ارتفاع سیفون؟
دستگیره کمکی: وجود دارد وجود ندارد
ارتفاع و فضای آزاد جلو زانو در سینک دستشویی سرویس بهداشتی مناسب است؟ بلی خیر

بخش سوم: ارزیابی منابع موجود برای معلولان

۱. آیا معلولان متقاضی منابع یا خدمات خاصی از کتابخانه هستند؟
بلی خیر
۲. در صورتیکه پاسخ به سوال فوق مثبت است چه نوع منابع یا خدماتی مورد تقاضای معلولان است؟ (بیش از یک گزینه را انتخاب نمایید).
منابع بریل منابع دیداری-شنیداری برنامه های کامپیوتری خاص معلولان سایر
۳. آیا کتابخانه منابع را به شکل های زیر جمع آوری می کند؟
چاپ درشت: بلی خیر
بریل: بلی خیر
نوار ضبط شده: بلی خیر
۴. آیا مراجع عمومی و فرهنگ ها، دایره المعارف ها و غیره در شکل های زیر قابل دستیابی هستند؟
چاپ درشت: بلی خیر
بریل: بلی خیر
نوار ضبط شده: بلی خیر
۵. آیا در کتابخانه منابع دیداری-شنیداری فهرست نویسی شده اند؟
بلی خیر
۶. در صورتیکه پاسخ سوال فوق مثبت است از چه نظامی برای رده بندی استفاده نموده اید؟
روسو دیویی کنگره سایر (لطفا ذکر نمایید)
۷. آیا منابع دیداری شنیداری به معلولان امانت داده می شود؟
بلی خیر
۸. اگر منابع درخواستی معلولان در کتابخانه موجود نباشد، آیا از سیستم امانت بین کتابخانه ای استفاده می نمایید؟
بلی خیر
۹. کتابخانه منابع مورد نیاز معلولانی که قادر به خروج از منزل یا آسایشگاه نیستند را چگونه ارائه می نمایند؟
توسط پست توسط یکی از کارکنان کتابخانه توسط فردی که آسایشگاه یا فرد معلول معرفی می نماید منابع ارائه نمی شود
۱۰. در کتابخانه برای معلولان بینایی چه منابعی فراهم شده است؟

پیوست ها

نشریه بریل نشریه گویا کتاب با چاپ درشت کتاب بریل کتاب گویا هیچکدام
۱۱. کتابخانه در چه موضوع هایی برای معلولان بینایی منابع دارد؟

موضوع	نشریه بریل	نشریه گویا	کتاب با چاپ درشت	کتاب بریل	کتاب گویا
کلیات					
فلسفه					
دین					
علوم اجتماعی					
زبان					
علوم خالص					
علوم عملی					
هنر					
ادبیات					
تاریخ و جغرافیا					

۱۲. در کتابخانه برای معلولان شنوایی چه منابعی فراهم شده است؟

فیلم با زیر نویس فیلم با ترجمه به زبان اشاره هیچکدام

۱۳. کتابخانه در چه موضوع هایی برای معلولان شنوایی منابع دارد؟

موضوع	فیلم با زیر نویس	فیلم با ترجمه به زبان اشاره
کلیات		
فلسفه		
دین		
علوم اجتماعی		
زبان		
علوم خالص		
علوم عملی		
هنر		
ادبیات		
تاریخ و جغرافیا		

پیوست ها

۱۴. در کتابخانه جهت آموزش و سرگرمی معلولان ذهنی چه نوع منابعی فراهم نموده اید؟ (می توانید بیش از یک گزینه را انتخاب کنید).

کتاب های آسان خوان کتاب های تصویری مناسب منابع دیداری-شنیداری هیچکدام

۱۵. برای مربیان و والدین معلولان ذهنی چه منابعی فراهم شده است؟ (می توانید بیش از یک گزینه را انتخاب کنید).

کتاب در موضوع معلولان ذهنی نشریه در موضوع معلولان ذهنی سایر موارد (لطفا ذکر نمایید)
منابع دیداری-شنیداری در زمینه معلولان ذهنی منابع برای آموزش معلولان ذهنی

۱۶. در کتابخانه برای معلولان بینایی چه تجهیزاتی فراهم نموده اید؟ (می توانید بیش از یک گزینه را انتخاب کنید).

میزهای مخصوص مطالعه صندلی های مخصوص ذره بین
گوشی دستگاه های بزرگ نمایی

۱۷. در کتابخانه برای معلولان شنوایی چه تجهیزاتی فراهم شده است؟ (می توانید بیش از یک گزینه را انتخاب کنید).

دستگاه ویدئو سی دی دستگاه ویدئو کاست تلویزیون کامپیوتر میکروفن
گوشی برای کم شنوایان سایر موارد (لطفا ذکر نمایید)

۱۸. در کتابخانه چه تجهیزاتی برای معلولان جسمی فراهم شده است؟ (می توانید بیش از یک گزینه را انتخاب کنید).

صندلی چرخان صندلی راحتی دستگاه ورق زن سایر موارد (لطفا ذکر نمایید).

۱۹. کدام دسته از معلولان می توانند از خدمات ویژه کتابخانه استفاده نمایند؟

معلولان بینایی معلولان شنوایی معلولان جسمی معلولان ذهنی معلولان گویایی